

SpareBank 1 Forsikring AS

Policy for hvitvasking og terrorfinansiering

Vedtatt av styret i SpareBank 1 Forsikring AS
9. desember 2021

Innhold

1. Bakgrunn og formål.....	4
2. Omfang.....	4
3. Mål	4
4. Regulatoriske krav.....	4
5. Prinsipper	4
5.1 Risikovurdering	4
5.2 Rutiner og retningslinjer	5
5.3 Kundetiltak.....	5
5.4 Utkontraktering av kundetiltak.....	7
5.5 Undersøkelse og rapportering	7
5.6 Behandling av personopplysninger.....	7
5.7 Opplæring	8
6. Organisering, roller og ansvar	8
6.1 Styret.....	8
6.2 Administrerende direktør	8
6.3 Hvitvaskingsansvarlig	8
6.4 Linjeledelsen	9
6.5 Compliancefunksjonen	9
7. Rapportering	9
8. Revidering	9

Revisjonshistorikk:

Versjon	Dato	Kommentar	Vedtatt av
1.0	23.04.2010	Lagt frem første gang	Styret
2.0	10.12.2019	Oppdatert tabell for revisjonshistorikk, samt ny dokumentmal uten vesentlige tekstlige endringer	Styret
2.0	10.12.2019	Nytt kapittel 3; Mål. Nytt kapittel 4; Regulatoriske krav Nytt kapittel 5,7; Utveksling av opplysninger i SBIG konsern Nytt kapittel 8; Revidering	Styret
3.0	15.06.2020	I henhold til internrevisors tilbakemelding er policyen utdypet på noen områder og den refererer tydeligere til hvitvaskingsregelverket i de ulike avsnittene	Styret
4.0	9.12.2021	Endret navn på policy, samt gjort mindre tekstlige endringer slik som presiseringer og tydeliggjøringer	Styret

1. Bakgrunn og formål

Formålet med arbeidet mot hvitvasking i SpareBank 1 Forsikring AS (heretter omtalt som SB1F AS) er å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering. SB1F AS er, etter hvitvaskingsloven, pålagt å gjennomføre tiltak som både skal forebygge og avdekke om selskapet brukes, eller blir forsøkt brukt, som ledd i hvitvasking eller terrorfinansiering. Tiltakene som iverksettes skal bidra til at SB1F AS etterlever de til enhver tid gjeldende krav i lov og forskrift.

Tiltak mot hvitvasking omfatter blant annet kundetiltak, undersøkelse og rapportering av mistanke om hvitvasking eller terrorfinansiering.

2. Omfang

Denne policyen gjelder for samtlige ansatte i SB1F AS (faste og midlertidige ansatte) og for ansatte hos selskapets distributører når de arbeider med selskapets produkter. I tillegg til denne policyen skal det utarbeides rutiner og opplæringsordninger for å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering.

Dette dokumentet skal revideres og styregodkjennes årlig. Hvitvaskingsansvarlig har ansvar for at dette gjøres.

3. Mål

Selskapet skal innrette og organisere sin virksomhet på en slik måte at risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering begrenses til et minimum. Selskapet skal ha betryggende prosesser for å forebygge, identifisere og håndtere eventuelle risikoer knyttet til dette arbeidet.

4. Regulatoriske krav

Policyen er fastsatt av styret i SB1F AS for å sikre overholdelse av lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering nr. 23 (hvitvaskingsloven) av 1. juni 2018 og forskrift om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering av 14. september 2018 nr. 1324 (hvitvaskingsforskriften).

5. Prinsipper

5.1 Risikovurdering

Arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering i SB1F AS skal ha en risikobasert tilnærming. Det betyr at tiltakene skal tilpasses selskapets virksomhet. For å avdekke hvor risikoen er størst, og dermed hvor risikoreduerendetiltak skal iverksettes, skal det gjennomføres en årlig virksomhetsinnrettet risikovurdering. Forhold som blir tatt i betraktning vil som minimum være:

- a) egen virksomhet, herunder særlig virksomhetens art og omfang,
- b) virksomhetens produkter, tjenester og kundeforhold,
- c) type kunder og kundegrupper
- d) geografiske forhold

Punktene over tilsvarer kravene i Hvitvaskingsloven §7 (2). Kundetiltakene skal tilpasses de områdene som risikovurderingen viser at har størst risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. Den årlige risikovurderingen blir fremlagt for selskapets styre hvert år.

Basert på selskapets overordnede risikovurdering blir det foretatt risikovurdering av den enkelte kunde for om denne skal underlegges standard eller forsterket kundetiltak. Vurderingen kan gjøres manuelt både av selskapet selv og av distributør, samt via innhenting av eksterne data.

I tillegg til den årlige virksomhetsinnrettede risikovurderingen, skal selskapet årlig gjennomgå alle kunder på forsterkede kundetiltak, men kundene gjennomgås også løpende/ved behov når risikoparametere endres.

5.2 Rutiner og retningslinjer

I henhold til hvitvaskingslovens § 8 skal SB1F AS håndtere identifisert risiko og oppfylle plikter etter bestemmelser gitt i eller i medhold av regelverket. Dette gjøres gjennom oppdaterte rutiner på de områdene hvor risikovurderingen viser at det er risiko for hvitvasking og terrorfinansiering, samt rutiner som sikrer oppfyllelse av plikter og bestemmelser. Rutinene må være dekkende for den risikoen som avdekkes i risikovurderingen, og ta sikte på å redusere risikoen.

Følgende rutiner er gjeldende i selskapet, men oversikten er ikke uttømmende:

1. Rutiner for innledende kundetiltak
  - a. Kontroll av PEP, inklusiv godkjenning av overordnet/hvitvaskingsansvarlig
2. Rutiner for løpende kundetiltak:
  - a. For mye innbetalt fra kunde
  - b. Kontrollere etablerte kundeforhold som får treff på parameter som tilsier forhøyet kundetiltak
  - c. Årlig gjennomgang av alle kunder på forsterkede tiltak
3. Rutiner knyttet til utbetalinger
  - a. Uttak av alderspensjon, inklusiv godkjenning av hvitvaskingsansvarlig ved utbetaling til PEP
  - b. Erstatningsutbetaling, inklusiv godkjenning av hvitvaskingsansvarlig ved utbetaling til PEP
4. Rutine for undersøkelse og rapportering til Økokrim
5. Rutine for kontroll av utkontraktert virksomhet

5.3 Kundetiltak

SB1F AS skal gjennomføre kundetiltak etter kravene i hvitvaskingslovens §§ 10 til 20 og løpende oppfølging av sine kunder etter hvitvaskingslovens § 24. Kundetiltakene og den løpende oppfølgingen skal være risikobasert, og skal foretas enten på en standard eller forsterket (ved høy risiko) måte med bakgrunn i den risikovurderingen som foretas årlig.

1. Kundeetablering:

Det følger av hvitvaskingslovens § 10 at rapporteringspliktige selskap har plikt til å gjennomføre kundetiltak ved etablering av kundeforholdet. I § 11 fremkommer kravet om at kundetiltak skal gjennomføres før etablering av kundeforholdet eller utføring av transaksjonen. § 12 opplytter hvilken informasjon som skal innhentes ved etableringen.

Alle kunder som kjøper spareprodukter innenfor privatmarkedet skal identifisere seg med BankID ved kjøp. I tillegg skal all personalia og adresse innhentes og lagres i selskapets it-systemer. Informasjon knyttet til om kunden er politisk eksponert skal innhentes i kjøpsløsning gjennom spørsmål til kunden. Informasjonen blir vedlikeholdt gjennom vask mot eksternt register. Selskapet skal innhente informasjon om kundens statsborgerskap og eventuell oppføring på internasjonale sanksjonslister via eksterne kilder. Basert på innhentet informasjon skal kunden risikoklassifiseres som standard eller forsterket, og klassifiseringen bestemmer hvordan kunden følges opp videre.

Ifølge hvitvaskingslovens § 13 skal opplysninger om fysiske personer som handler på vegne av en juridisk person, inkludert personer som har disposisjonsrett over en konto eller et depot, innhentes i samsvar med § 12 første ledd. Selskapet skal derfor legitimere den som kjøper eller endrer

pensjonssparing for sin bedrift. Dette skal gjøres enten gjennom bruk av BankID ved kjøp via nettløsning, eller kopi av gyldig legitimasjon ved kjøp utenfor digitale løsninger. Det skal også gjøres sjekk av firmaattest og om vedkommende som skriver under på avtalen er signaturberettiget på vegne av kunden. Kundens selskapsnavn, organisasjonsnummer og adresse skal innhentes og lagres i selskapets fagsystem.

Selskapet skal innhente informasjon om kundens styreleder og styrets medlemmer, og registrere informasjon om disse i henhold til kravene i § 12. Disse skal identifiseres, men ikke legitimeres. Det skal innhentes informasjon om noen av styrets medlemmer er PEP, dette i henhold til hvitvaskingsloven § 13, fjerde ledd.

Hvitvaskingsloven § 13 har krav om at det innhentes informasjon om kunden har reelle rettighetshavere, og det er krav om at opplysningene entydig identifiserer den eller de som er reelle rettighetshavere. SB1F legger til grunn at det med identifisering ikke menes legitimering. Det skal også innhentes informasjon for å avgjøre om den eller de reelle rettighetshaverne er PEP.

2. Kunder på forsterket tiltak og løpende oppfølging:

I henhold til Hvitvaskingslovens § 17 skal selskapet gjennomføre forsterkede kundetiltak dersom det er høy risiko for hvitvasking eller terrorfinansiering. Dette betyr at selskapet skal innhente ytterligere opplysninger enn det som allerede er innhentet for å få bedre kjennskap til kunden.

Hvitvaskingsloven har eksplisitte krav til kundegrupper som det alltid skal gjennomføres forsterkede kundetiltak overfor. Dette fremkommer i § 18. Dette innbefatter blant annet krav til godkjenning av overordnet før etablering av kundeforholdet, der kundeforholdet innbefatter en politisk eksponert person.

Hvitvaskingsloven § 24 krever at kundene blir klassifisert basert på den informasjonen selskapet har om kunden sammenholdt med selskapets risikovurdering. I SB1F klassifiseres kundene etter om de skal underlegges standard eller forhøyede kundetiltak. En kunde på forsterket kundetiltak skal være gjenstand for hyppigere og grundigere oppfølging enn en kunde på standard kundetiltak.

Selskapet skal ha regler for løpende kundekontroll:

1. Kunden er avtalerettslig bundet til å opplyse om det foreligger endringer sammenlignet med tidligere oppgitt/innhentet informasjon, slik som opplysninger om reell rettighetshaver, konto og disposisjonsrett samt kontaktinformasjon
2. Kundens aktivitet tilsier særskilt kontroll

Slik aktivitet kan være:

- Forespørsel om utbetaling til tredjemannskonto
- Aktivitet som innebærer tvil om hvem kunden handler på vegne av eller hvem som handler på vegne av kunden
- Kundens virksomhet endres (særlig aktuelt for juridiske personer)

Utover dette skal selskapet ha rutine for å årlig gjennomgå kundene som ligger på forsterkede tiltak med bakgrunn i at det er gjort en vurdering av at kunden utgjør en risiko for selskapet. Selskapets skal ha et sett med rutiner for løpende tiltak, inkludert kontroll av forhold som skissert over.

3. Avvisning av kunde og avvikling av kundeforhold

Hvis kundetiltak ikke kan gjennomføres ved opprettelse av kundeforholdet eller gjennomføring av en transaksjon, er utgangspunktet at kundeforholdet ikke skal etableres eller transaksjonen ikke gjennomføres. Dette følger av hvitvaskingsloven § 21. Hvis kundetiltak som en del av den løpende oppfølgingen av kundeforholdet ikke kan gjennomføres, skal kundeforholdet etter hvitvaskingsloven § 24 avvikles. Ved vurderingen av om kundeforholdet skal avvikles må det blant annet vurderes hva slags produkter kunden har og om risikoen kan reduseres ved å begrense tjenestetilbudet, for eksempel ved å sperre noen produkter eller tjenester frem til kundetiltak kan gjennomføres.

Ved vurderinger av avvisning av kunde eller avvikling av kundeforhold må det også tas høyde for regler om kontraheringsplikt og finansiell inkludering.

Fagavdelingene skal, i henhold til rutine, ta de løpende vurderingene av den enkelte kunde, og konsultere hvitvaskingsansvarlig for ytterligere vurdering og endelig beslutning om hva som skal skje med kunden og dennes avtaleforhold.

5.4 Utkontraktering av kundetiltak

Selskapet har utkontraktert gjennomføring av kundetiltak til bankene i SpareBank 1-alliansen gjennom bankenes rolle som distributør av pensjons- og spareprodukter. Dette reguleres gjennom en skriftlig utkontrakteringsavtale mellom SB1F og den enkelte bank, i henhold til kravene i hvitvaskingsloven § 23. SB1F skal kontrollere jevnlig at kundetiltakene gjennomføres, samt at opplæring gjennomføres i bankene i henhold til kravene i § 36.

5.5 Undersøkelse og rapportering

Det skal foretas jevnlig stikkprøver av etterlevelse av hvitvaskingsreglene, både internt i selskapet og hos distributør.

Dersom SB1F AS har mistanke om hvitvasking eller annen straffbar handling skal forholdet undersøkes nærmere slik kravene i § 25 tilsier. Dersom undersøkelsene ikke avkrefter mistanken, skal forholdet meldes til Økokrim i henhold til gjeldende rutiner og slik det fremkommer i § 26. Avsløringsforbudet overfor kunde er et vesentlig krav i loven, og som er viktig at overholdes.

5.6 Behandling av personopplysninger

Slik det fremkommer i §30 første ledd skal selskapet registrere og lagre opplysninger og dokumenter som er innhentet og utarbeidet i forbindelse med tiltak etter hvitvaskingsloven §§ 9 til 26, i fem år etter at kundeforholdet ble avsluttet eller transaksjonen ble gjennomført. SB1F legger til grunn at det menes informasjon innhentet i forbindelse med risikoklassifisering av kunde og/eller informasjon innhentet for løpende oppfølging eller innhenting av ytterligere informasjon for å bekrefte eller avkrefte en mistanke. Dette betyr at informasjon, slik som personalia og adresse, som ikke bare hvitvaskingsloven stiller krav til at man skal innhente i forbindelse med opprettelse av et kundeforhold, ikke vil bli slettet etter fem år, men vil bli slettet etter de til enhver tid gjeldende krav i personvernlovgivningen.

Slik det fremkommer av § 32 skal ikke selskapet gi innsyn i opplysninger som er omfattet av § 28 første ledd, eller opplysninger innhentet gjennom nærmere undersøkelser i samsvar med § 25 eller andre opplysninger som vanskeliggjør overholdelse av denne loven, etterforskning eller lignede undersøkelser.

I henhold til § 31 skal rapporteringspliktige selskap, uten hinder av taushetsplikt, utlevere opplysninger til andre rapporteringspliktige selskap innad i SB1G konsern om at det er sendt melding til Økokrim om mistanke om hvitvasking eller terrorfinansiering. Dette skal skje gjennom at

rapporteringspliktige utleverer slike opplysninger til den sentraliserte funksjonen for informasjonsdeling i konsernet, som videreformidler opplysninger til de øvrige rapporteringspliktige i SB1G konsern på nærmere fastsatt måte.

Hvert enkelt rapporteringspliktig selskap som mottar opplysningene ovenfor skal kontrollere om den det rapporteres mistanke på også er kunde i eget selskap. Dersom det er treff skal dette rapporteres til den sentraliserte funksjonen for informasjonsdeling, og det rapporteringspliktige selskapet skal eventuelt iverksette forsterket kundetiltak.

5.7 Opplæring

Selskapet skal gjennomføre årlig opplæring av alle ansatte, inkludert styre og øverste ledelse, slik at alle er kjent med de plikter som er pålagt virksomheten i arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering. Dette i henhold til kravene i §36.

Nyansatte og ansatte i særlig relevante stillinger, skal gis særskilt opplæring innenfor bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering. Opplæringen skal tilpasses den ansattes arbeidsoppgaver.

6. Organisering, roller og ansvar

6.1 Styret

Styret skal føre tilsyn med arbeidet mot hvitvasking i SB1F AS. Arbeidet skal forankres i ledelsen, og styret skal utnevne en person som har et særskilt ansvar for å følge opp arbeidet.

Styret vedtar denne policyen.

6.2 Administrerende direktør

Administrerende direktør har ansvaret for å føre kontroll med hvitvaskingsarbeidet, vedta nye rutiner og godkjenne SB1F AS sitt risikorammeverk.

Administrerende direktør skal sørge for at SB1F AS har de nødvendige ressurser for å kunne etterleve gjeldende regelverk og prioritere ressurser inn mot de områdene hvor risikoen for hvitvasking er størst.

6.3 Hvitvaskingsansvarlig

Hvitvaskingsansvarlig har ansvaret for at SB1F AS har oversikt over virksomhetens hvitvaskingsrisiko, ved blant annet å gjennomføre årlige risikovurderinger. Hvitvaskingsansvarlig har også det overordnede ansvaret for at SB1F AS har rutiner som er forsvarlige og sørger for at virksomheten drives i tråd med kravene i hvitvaskingsloven. Hvitvaskingsansvarlig rapporterer årlig til styret i SB1F AS.

Hvitvaskingsansvarlig skal påse at gjeldende rutiner og retningslinjer for antihvitvaskingsarbeidet blir etterlevd. Hvitvaskingsansvarlig skal støtte og gi råd til styret og daglig leder i arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Hvitvaskingsansvarlig har ansvaret for utarbeidelsen og oppdateringer av SB1F AS sine risikovurderinger og rutiner. Hvitvaskingsansvarlig skal påse at det føres kontroll med at det foreligger en adekvat risikovurdering av kundene, at alle relevante indikasjoner på mistenkelige forhold er avdekket og fulgt opp i samsvar med regelverket og at mistanke om hvitvasking og terrorfinansiering rapporteres. Hvitvaskingsansvarlig skal påse at mistanke, som ikke avkreftes ved nærmere undersøkelser, rapporteres elektronisk via Altinn til Økokrim. Hvitvaskingsansvarlig skal påse at ansatte i virksomheten gis nødvendig opplæring.

Hvitvaskingsansvarlig kan delegere den daglige oppfølgingen av ansvaret til en operativ medarbeider (operativ hvitvaskingsansvarlig).

6.4 Linjeledelsen

Den enkelte forretningsområdeleder er ansvarlig for etterlevelse av hvitvaskingsregelverket i eget område og tilhørende avdelinger. Den enkelte leder skal sørge for at det området vedkommende har ansvar for har arbeidsrutiner som har som formål å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering. Salg Marked har også ansvar for å følge opp etterlevelsen i henhold til distribusjonsavtalen. Linjeledelsen må følge opp at distributørene har tilstrekkelige rutiner for å forebygge og avdekke hvitvasking, og at utdanningskravene blir etterlevet.

6.5 Compliancefunksjonen

Compliancefunksjonen skal gjennom internkontroll påse at de til enhver tid gjeldene regelverk, både eksternt og internt, følges av virksomheten.

7. Rapportering

Status for arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering skal rapporteres til styret en gang i året og ellers etter behov.

1. Til desember-styremøtet blir følgende lagt frem:
  - a. Årlig virksomhetsinnrettet risikovurdering
  - b. Policy for hvitvasking

Ansvarlig: Hvitvaskingsansvarlig

2. Kvartalsvis
  - a) Compliancerapportering

Ansvarlig: Leder Compliance

8. Revidering

Hvitvaskingsansvarlig er ansvarlig for å utarbeide og vedlikeholde dokumentet «Policy for hvitvasking og terrorfinansiering».

Styret skal jevnlig og minst årlig revidere dokumentet «Policy for hvitvasking og terrorfinansiering».